

# DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK  
Nr. 80

## Stichting Het Poppenspe(e)lmuseum

### De wonderwereld van het poppentheater

U weet u in het *Poppenspe(e)lmuseum* omringd door een bonte collectie van wayangfiguren, hand-, stang- en stokpoppen, marionetten, schimmenspelen, papieren theatertjes, foto's, boeken, posters en prenten uit de wonderwereld van het (volks)poppentheater.

Thematoonstellingen belichten bepaalde aspecten van het poppen- en figurespel. Verder worden er werken geëxposeerd van hedendaagse kunstenaars die zich door het poppentheater lieten inspireren.

Een *Poppenspe(e)lplek*, de *Hindermisloop van Polichinelle*, *Jan z'n ganzenbord*, een *Poppenspe(e)lkwartet*, een *Poppenspe(e)lschaakspel*, en verschillende figuren en attributen nodigen uit tot (hernieuwde) kennismaking met het poppenspel.

Voor jong en oud zijn er diverse *Poppenspe(e)lspeurtochten* en *-zoekplaatjes* door het museum. Een leuk en leerzaam speurspel kan gemaakt worden op [www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs](http://www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs).

Proef de bijzondere sfeer en wees ook welkom bij het buffetje van *Trijntje Peterselie* voor een *koffie Katrijn*, *thee Tchanchè's*, een glaasje *Pierke prik* en een *appelflap van Arlecchino*.

### Poppenspe(e)lmuseumwinkel en -informatie- en -kenniscentrum

De *Poppenspe(e)lmuseumbibliotheek* omvat bijna zeventuizend werken – in diverse talen – over allerlei aspecten van het poppen-, figuren- en objecttheater. De bibliotheek is op **afspraak** te raadplegen.

In de *museumwinkel* is een ruime keus aan lectuur, briefkaarten, spelletjes en andere spulletjes op het gebied van het poppenspel.

### Openingstijden

Het museum is geopend op woensdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. **Reserveren zeer aanbevolen**. Voor groepsbezoek (minimaal 10 personen) kan van de openingsdagen en -tijden worden afgeweken.

### Tarieven

Museumkaart: niet geldig. Volwassene: € 5,50. Kind (3-12 jaar) en CJP-cultuurkaarthouder\*: € 4,50. Entree gekoppeld aan een rondleiding/demonstratie, deelname aan een activiteit\*: € 6,- p.p. (volwassenen en kinderen). Gebruik mediatheek: € 6,- p.p. Poppenspe(e)lspeurtocht: € 1,-. Besloten bijeenkomst: € 8,- p.p. (minimaal 10 personen).

Kinderpartijtje: € 6,- p.p. (minimaal 10 deelnemers).

\* Tijdens de reguliere openingsdagen en -tijden, niet geldig voor arrangementen.

### N.B.

Het nuttigen van meegebrachte versnaperingen is **niet** toegestaan. De museale vertrekken zijn helaas niet toegankelijk voor rolstoelen, rollators en kinderwagens.

### Hoe komt u er?

Met de auto: A28, Amersfoort/Zwolle, afslag Epe/Nunspeet-Oost. N309, richting Epe/Apeldoorn. A50, Arnhem/Zwolle, afslag Heerde-Zuid (afrit 28), richting Heerde/Veessen/Wijhe. IJsseldijk volgen, voorbij het pontveer na 800 m eerste weg links.

Per trein: stoptrein Zwolle/Deventer, station Wijhe. IJssel oversteken met de veerpont Wijhe/Heerde.

Per bus: Syntus, Zwolle/Apeldoorn, lijn 90, halte Heerde-Centrum. Buurtbus Heerde/Veessen/Vorchten, lijn 502. De buurtbus rijdt niet op zon- en feestdagen.

### Tentoonstellingen en iets extra's

Thema-exposities en presentaties voor alle leeftijden.

- Een vestibule vol vurige vechtjassen.

De vandalen in het stangpoppentheater.

- Een duit in het zakje, geen cent te makken.

Spaarpotten, mansen en met de pet rondgaan.

- Heb jij voor mij de baby van Katrijn?

Een audiovisuele presentatie en expositie over het volkspoppentheater.

- Spelen met foto's.

Geësceneerde foto's van Henk Tas, Erwin Olaf en Teun Hocks.

- Vies en voos in en buiten de poppenkast.

Een wc vol (erotische) onbetamelijkheden.

- Pantin en Paljas, trekpoppen tree voor tree.

Een trap vol jumping jacks en Hampelmänner.

- Pulcinella in prenten en poppen.

Een clown uit de Italiaanse commedia dell'arte.

- Veel theater voor weinig geld.

Schimmentheater in de negentiende en twintigste eeuw.

- Op visite bij tante Trijntje.

Eten en drinken in de poppenkast.

- Hemel, o Heer, help, ik ben dood!

Volkspoppenspel en de Dood.

- Poppenspe(e)lpastiche.

Illusie en werkelijkheid in en rondom een dertigtal tafeltheaters.

- Holodesk.

Een kijkdoos met een denkbeeldige wereld.

- Website.

In november 2002 ontving het museum de Kruijswijk Jansen Prijs voor de beste website van de Gelderse erfgoedsector.

- *Poppenspe(e)lmuseum*pamfletten en *Doepak*.

Geïllustreerde (meertalige) uitgaven en educatieve kruimelkrant- (krabbels) over het internationale poppen- en figurentheater.

Illustratie dupakfiguur: Hetty Paërl ©. Concept en realisatie: Otto van der Mieden © (2009).

Wijzigingen voorbehouden.

## Tableau de la troupe: exposities en activiteiten



Van harte welkom in het *Poppenspe(e)lmuseum*. Nog meer informatie over het (volks)poppenspel is te vinden in het *poppentheater-abc* op onze websites [www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl](http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl), [www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs](http://www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs) en [www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2](http://www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2). Een *Doepakpost- en -jaarabonnement* kost € 17,50 (drie nummers: krant + krabbel). Losse exemplaren zijn verkrijgbaar voor € 3,- (krant) en € 1,- (krabbel).

Abonneren op de *Doepak*kruimelkrant en -krabbels? Stuur ons een briefje of een poppenmail. Veel plezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dogpak) is een stang- en truscop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het ruzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wild uit.